

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

27 ianuarie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Nicolae Gordilă,
Judecători Iurie Diaconu, Elena Covalenco, Liliana Catan,
Ion Guzun,

a judecat în ședință de judecată, fără citarea părților la proces, recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Igor Serbinov, împotriva sentinței Tribunalului militar al brigăzii nr. 15 de pușcași în rezervă, al URSS, din 08 ianuarie 1944, în cauza penală privind condamnatul

Paiac Andrei Efimovici, născut în anul 1912, originar din s. Maramonovca, jud. Soroca, fără antecedente penale.

Asupra recursului menționat, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Tribunalului militar al brigăzii nr. 15 de pușcași în rezervă, al URSS, din 08 ianuarie 1944, Paiac Andrei a fost condamnat în baza art. 58-1 „a”, 51 Cod penal al RSFSR la 10 ani privațiune de libertate, cu decădere în drepturi pe un termen de 5 ani.

În fapt, instanța de fond a constatat că Paiac A., locuind pe teritoriul temporar ocupat de către trupele germano-române, la 25 iulie 1942 a fost benevol înrolat în armata română și încorporat în batalionul nr. 993 de pușcași. Din noiembrie 1942 a plecat pe front, unde a participat la luptele împotriva armatei roșii. După înfrîngerea armatei germano-române, în regiunea or. Stalingrad, la 24 decembrie 1942, a fost luat prizonier de armata roșie.

Sentința a devenit irevocabilă prin necontestare.

3. La 29 octombrie 2014, Procurorul General Adjunct, Igor Serbinov, a declarat recurs în anulare, solicitînd casarea hotărîrii menționate și încetarea procesului penal în privința lui Paiac A.

Recurentul a invocat că Paiac A. a fost condamnat pentru fapte neconfirmate în ședința de judecată, ce constituie un viciu fundamental care a

afectat sentința pronunțată, întrucât a fost încălcat dreptul lui la un proces echitabil.

4. Judecând recursul nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 6 pct. 44), art. 22 alin. (3), art. 452 alin. (1), art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare de către Procurorul General Adjunct în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărîrea atacată. Viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărîrea pronunțată, se consideră încălcarea esențială a drepturilor și a libertăților fundamentale ale omului. Hotărîrea judecătorească definitivă, împiedică reluarea examinării procesului penal în privința aceleiași persoane pentru aceeași faptă, cu excepția cazului în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărîrea pronunțată.

Sub acest aspect, se reține că instanța nominalizată au comis următoarele erori de drept.

Conținutul hotărîrii contestate relevă că condamnatul nu a fost asistat de un apărător, învinuirea nu a fost prezentată și susținută de un acuzator de stat, iar instanța de judecată nu a supus analizei și aprecierii în coroborare declarațiile inculpatului și probele conținute în dosarul respectiv, fondîndu-și, astfel, hotărîrea de condamnare pe presupuneri.

Rezultă că instanța a ignorat în mod vădit principiile și normele unanim recunoscute și fundamentale ale unui proces penal echitabil, conform cărora orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, de către o instanță imparțială, care va hotărî asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa, avînd dreptul să se apere însuși și fie asistată de un apărător, nefiind obligată să dovedească nevinovăția sa, iar concluziile despre vinovăția persoanei în săvîrșirea infracțiunii și sentința de condamnare nu pot fi întemeiate pe presupuneri.

Pe lîngă aceasta, conform art. 3 lit. b), art. 5/2, 5/3 din Legea privind reabilitarea victimelor represiunilor politice din 08 decembrie 1992, sînt declarate nevinovate și urmează a fi reabilitate în fața societății și reintegrate în drepturi toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice în baza deciziilor organelor de stat judiciare pentru „*trădare de patrie*”. Ca rezultat al studierii dosarelor, asupra cărora au fost luate hotărîri ale organelor judiciare, Procuratura Generală face recurs în anularea lor, care se examinează de către Curtea Supremă de Justiție în modul stabilit de Codul de procedură penală pentru examinarea recursurilor în anulare.

Împrejurările expuse denotă clar că erorile de drept comise de instanța de fond în cadrul judecării cauzei penale respective, adică sfidarea vădită a drepturilor și libertăților fundamentale ale condamnatului, constituie un viciu fundamental, care a afectat hotărîrea atacată și dovedesc univoc că fapta condamnatului nu întrunește elementele infracțiunii incriminate, iar conform art. 275 pct. 3), 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, dacă fapta nu întrunește elementele infracțiunii se adoptă o sentință de încetare a procesului penal.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, instanța admite recursul, casează total hotărârea atacată și dispune încetarea procesului penal în cazurile prevăzute de prezentul cod.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare de pe rol devine pasibil admiterii, cu casarea totală a hotărârii irevocabile contestate, ca fiind afectată de un viciu fundamental și dispunerea încetării procesului penal, pe motiv că fapta condamnatului nu întrunește elementele infracțiunii imputate.

5. Conform art. 452, 453 alin. (1), 457, 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. b), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiu penal lărgit

DECIDE :

Admite recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Igor Serbinov, casează total sentința Tribunalului militar al brigăzii nr. 15 de pușcași în rezervă, al URSS, din 08 ianuarie 1944 și dispune încetarea procesului penal privind acuzarea lui Paiac Andrei Efimovici de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 58-1 „a”, 51 Cod penal al RSFSR, pe motiv că fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii.

Paiac Andrei Efimovici este reabilitat în fața societății și reintegrat în drepturi.

Decizia este irevocabilă, pronunțată la 27 ianuarie 2015.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco

Liliana Catan

Ion Guzun